

INFORMACJE DLA PACJENTA

PLWOCINA.....

Zasady ogólne:

- Plwocinę należy pobierać przed podaniem antybiotyku lub minimum 2 dni po zakończonym leczeniu.
- Plwocinę pobierać najlepiej na czczo lub co najmniej 2 godz. po posiłku.
- W przypadku trudności z odkrztuszaniem można wcześniej wykonać inhalację z roztworu soli

Pobieranie materiału:

1. Umyć dokładnie i/lub zdezynfekować ręce.
2. Wyciągnąć protezę zębową
3. Przepłukać jamę ustną przegotowaną wodą, dodatkowo można wyszczotkować zęby bez użycia pasty.
4. Pobrać głęboko odkrztuszoną plwocinę o objętości min. 2 ml. do jałowego pojemnika, zakręć pojemnik.
5. Umyć i/lub zdezynfekować ręce.

Uwaga!

Należy zwrócić uwagę, aby była to odkrztuszona wydzielina oskrzelowa a nie ślina. Ślina może dawać fałszywie dodatnie wyniki gdyż zawiera drobnoustroje bytujące w jamie ustnej. Ma również właściwości bakteriobójcze, dlatego może być przyczyną uzyskania wyników fałszywie ujemnych.

Przechowywanie i transport:

Plwocinę przechowywać w lodówce, transportować w temp. pokojowej. Poinformować laboratorium o dacie pobrania, czasie i warunkach przechowywania próbek.

WYMAZ Z GARDŁA I JAMY USTNEJ.....

Zasady ogólne:

- Wymaz z gardła pobieramy przed podaniem antybiotyku lub minimum 2 dni po zakończonym leczeniu
- Wymaz z gardła pobierać najlepiej na czczo lub, co najmniej 2 godziny po posiłku.
- Przed myciem zębów

POKARM MATKI:.....

Zasady ogólne:

- Pokarm powinien być pobrany z zachowaniem zasad aseptyki i antyseptyki
- Pokarm należy pobierać z każdej piersi oddzielnie
- Podać przyczynę badania pokarmu np.: biegunka u dziecka, stan zapalny itp.

Pobieranie materiału:

Pokarm pobiera samodzielnie matka lub pielęgniarzka.

1. Umyć dokładnie i/lub zdezynfekować ręce.
2. Umyć piersi, wytrzeć jednorazowym ręcznikiem
3. Skórę sutka przetrzeć jałowym gazikiem nasączonym preparatem do dezynfekcji skóry i odczekać do wyschnięcia
4. Ucisnąć sutek i pobrać pokarm bezpośrednio do jałowego pojemnika np.: na posiew moczu, starając się, aby nie spływał po skórze.
5. Pobrać około 1-2 ml (10-20 kropli)
6. Pokarm pobrać oddzielnie z obu piersi do dwóch pojemników
7. Umyć dokładnie i/lub zdezynfekować ręce.

Uwaga !

Jeżeli stan zapalny obserwowany jest tylko w przypadku jednego gruczołu, pokarm z drugiego pobieramy jako kontrolę

Przechowywanie i transport: Pokarm przechowujemy w temperaturze pokojowej. W laboratorium poinformuj o dacie pobrania i czasie i warunkach przechowywania próbki.

KAŁ POSIEW.....

Zasady ogólne:

Próbki kału **od chorych** pobiera się **dwukrotnie**, w dwóch kolejnych dniach, celem zwiększenia wykrywalności czynnika etiologicznego. Próbki pobierać w możliwie najwcześniejszym okresie choroby, kiedy czynnik etiologiczny schorzenia występuje w kale najobficiej.

Pierwsza próbka kału powinna być pobrana zanim rozpocznie się leczenie. W przypadku nawracających objawów biegunki, badanie należy wykonać w okresie nawrotu objawów, a nie w okresie oddawania stolca uformowanego.

Kał można pobrać z pieluchy jednorazowej, nocnika lub basenu (wyjałowionego - należy zwrócić uwagę, aby nie pozostały w nim resztki płynów dezynfekcyjnych, mogących spowodować fałszywie ujemne wyniki badań).

- Kał należy pobrać do jałowego kubeczka z łopatką. Jeśli materiał nie zostanie dostarczony do laboratorium w ciągu 30 minut od pobrania to zaleca się przechowywanie w lodówce.
- Materiał należy pobierać z odbytu naturalnego lub/i przetoki (stomii)
- W przypadku badania kontrolnego po leczeniu lub przechorowaniu, podczas oddawania materiału do badania w rejestracji lub na skierowaniu należy podać informację jaki drobnoustrój spowodował zakażenie.
- Jeżeli konieczne jest ukierunkowanie badania lub rozszerzenie zakresu badania, to należy taką informację podać w rejestracji lub na skierowaniu: np. „na badanie mikologiczne”

KAŁ W KIERUNKU *CAMPYLOBACTER SPP.*, *YERSINIA SPP.*, *E.COLI O157*, *CLOSTRIDIODES DIFFICILE* ORAZ NA OBECNOŚĆ TOKSYN A/B *CLOSTRIDIODES DIFFICILE*.....

Zasady ogólne:

Po wystąpieniu biegunki próbkę kału należy pobrać do jałowego pojemnika.

KAŁ W KIERUNKU ROTAWIRUSÓW, ADENOWIRUSÓW I NOROWIRUSÓW.....

Zasady ogólne i sposób pobierania materiału:

Materiał do badania należy pobierać w okresie ostrych objawów choroby, kiedy stężenie wirusów w kale jest największe (3-5 dzień choroby).

Do jałowego pojemnika należy pobrać grudkę kału lub – w przypadku wodnistej biegunki - kilka ml płynnego stolca.

Przechowywanie i transport:

Kał przechowywać w lodówce, transportować w temp. pokojowej. Poinformować laboratorium o dacie pobrania, czasie i warunkach przechowywania próbki.

MOCZ.....

Zasady ogólne:

- Pobrać mocz przed podaniem antybiotyku.
- W przypadku pobrania w trakcie antybiotykoterapii (np. w celu kontroli skuteczności działania leku) wraz z moczem podać w laboratorium / na skierowaniu, nazwę i czas podawania antybiotyku lub chemioterapeutyku.
- Nie pobierać moczu z nocnika, basenu.

- Mocz pobrać aseptycznie, tj. nie dopuszczając do zanieczyszczenia florą skóry, przewodu pokarmowego, środowiska ani własnych rąk.
- Zaleca się mycie wodą z mydłem zamiast stosowania środków dezynfekujących (w przypadku dostania się preparatu dezynfekcyjnego do cewki moczowej, zahamuje on wzrost drobnoustrojów).
- Na posiew wystarczy bardzo mała ilość moczu, nawet kilka kropli.
- Mocz na obecność bakterii i grzybów - powinien być pobrany ze środkowego strumienia.
- Mocz na obecność *Mycoplasma sp./Ureaplasma sp.* – należy pobrać pierwszy strumień moczu

Pobranie moczu:

Mocz pobrać rano, po spoczynku nocnym, przestrzegając podanych zasad:

1. Kupić jednorazowy, jałowy pojemnik (dostępny w aptekach)
2. Przy otwieraniu i zamykaniu pojemnika oraz pobieraniu moczu nie dotykać wewnętrznych ścianek pojemnika i przykrywk.
3. Umyć ręce wodą z mydłem, opłukać i wysuszyć.
4. Okolicę cewki moczowej dokładnie umyć wodą z mydłem, a następnie przetrzeć jałowym gazikiem (dostępne w aptekach)
5. Rozpocząć oddawanie moczu do toalety. W połowie oddawania moczu postawić jałowy pojemnik, napęścić do około 1/3 jego wysokości i odstawić, oddając resztę moczu do toalety.
6. Mocz na obecność *Mycoplasma sp./Ureaplasma sp.* – należy pobrać pierwszy strumień moczu
7. Natychmiast zamknąć pojemnik nie dotykając wewnętrznych części pokrywki.
8. Umyć ręce wodą z mydłem, opłukać i wysuszyć

Pobranie moczu do woreczka (noworodki i niemowlęta):

Ten sposób pobrania jest obarczony dużą możliwością zanieczyszczenia florą kałową i wynik należy interpretować ostrożnie (koniecznie łącznie z badaniem ogólnym moczu). Stosować tylko w wyjątkowych przypadkach, gdy są trudności z pobraniem moczu ze środkowego strumienia.

1. Umyć ręce wodą z mydłem, opłukać i wysuszyć.
2. Dokładnie umyć wodą z mydłem lub gazikiem nasączonym mydłem w płynie okolicę ujścia cewki moczowej.
3. Opłukać wodą lub przetrzeć gazikiem z wodą.
4. Podkleić woreczek.
5. Natychmiast po oddaniu przez dziecko moczu odkleić woreczek. Woreczek nie może być podklejony przez całą noc, gdyż w moczu przy ciele dziecka bakterie obecne w niewielkiej liczbie namnożą się, powodując uzyskanie fałszywie dodatniego wyniku.
6. Mocz w woreczku dostarczyć do laboratorium, nie przelewać do kubka ani do pojemnika transportowego typu Uricult, Uromedium lub Uriswab. W celu ułatwienia transportu wstawić woreczek w pozycji pionowej do innego pojemnika, np. kubka lub słoika.

Przechowywanie i transport: Mocz w kubeczku lub woreczku przechowywać w lodówce, transportować z wkładem chłodzącym. W laboratorium poinformować o dacie pobrania i czasie i warunkach przechowywania próbki.

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA MIKOLOGICZNEGO (DERMATOFITY).....

- Skóra – musi być czysta, bez maści i kremów
- Paznokcie – tydzień przed badaniem nie należy przeprowadzać żadnych zabiegów pielęgnacyjnych (lakierowanie, piłowanie, obcinanie, smarowanie maścią).
- Nie wykonuje się badań w trakcie terapii lekami przeciwgrzybiczymi